

їх розмірами, але не поточено, на яку саме дату [6]. Є проблеми наведення виключно відносних показників без надання інформації про абсолютну величину даних, стосовно яких розрахована динаміка зміни. Це унеможливорює чи надто утруднює пошук інформації для науково-дослідної роботи, а неможливість підтвердити чи спростувати теоретичні дослідження практичними результатами значно знижує їх достовірність. Студенти-економісти намагаються вийти із становища, що склалося, за рахунок власної обробки інформації суб'єктів господарювання, зобов'язаних оприлюднювати фінансову звітність, але отримані дані не є повною інформацією по галузі чи регіону за причини обмеженості такої групи підприємств, а самі дослідження виявляються невиправдано трудомісткими. Разом з цим існує процедура подання заявок на обробку інформації органами Державної служби статистики України і замовлення вітчизняних ВНЗ в цьому сенсі здатні розв'язати проблему, що виникла.

Таким чином, у дослідженні ідентифіковані основні проблеми інформаційного забезпечення НДР студентів та запропоновані шляхи їхнього вирішення. Розробка конкретних напрямів інформаційних запитів може бути напрямом подальших досліджень.

Література

1. Про вищу освіту : Закон України від 17.01.2002 р. № 2984-III : за станом на 20.04.2017 р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/page4>.
2. Мацегорін О. І. Організаційні та методичні засади науково-дослідної роботи студентів / О. І. Мацегорін. – К. : Вид-во Київського ун-ту права, 2003. – 27 с.
3. Сокирська В. В. Наукова робота студентів : навч. посібник / В. В. Сокирська, З. В. Священко. – Умань : Софія, 2009. – 135 с.
4. Спіцин Є. С. Методика організації науково-дослідної роботи студентів у вищому закладі освіти : навч. посібник / Є. С. Спіцин. – К. : КНЛУ, 2003. – 120 с.
5. Гевлич Л. Л. Місце НДР при підготовці обліковців: сучасний стан та перспективи розвитку / Л. Л. Гевлич, Н. В. Піскунова // Ефективні технології навчання та виховання в контексті Болонського процесу : збірник наукових праць Міжнародної науково-практичної конференції, 18–19 квітня 2013 р. – Макіївка : Промінь, 2013. – С. 149–152.
6. Показники структурної статистики по суб'єктах господарювання з розподілом за їх розмірами // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

Підсекція глобальної та регіональної економіки

УДК 334.73:631.1

НЕОБХІДНІСТЬ РОЗВИТКУ ФЕРМЕРСЬКОЇ КООПЕРАЦІЇ В УКРАЇНІ

В. О. Клочковська, О. В. Клочковський

Українські фермерські господарства ведуть свою підприємницьку діяльність у складних економічних, соціальних, правових та політичних умовах. Про це свідчить тенденція до зменшення кількості господарств по Україні. Тому вони об'єднуються у кооперативи, що значно підвищує конкурентоспроможність фермерських господарств на ринку.

В останні роки до наукової розробки проблем функціонування і розвитку фермерської кооперації в умовах реформування аграрного сектора економіки України

значний внесок зробили такі провідні українські вчені: Ф. Горбонос, П. Макаренко, М. Малік, Л. Мельник, В. Месель-Веселяк, Л. Молдаван, П. Саблук, І. Томич, І. Червен, В. Юрчишин та інші. Проте, багато теоретичних і практичних питань, які визначають розвиток фермерських господарств в цілому та їхньої недостатньо розкриті і вивчені.

Метою дослідження є визначення засад фермерської кооперації, функціонування кооперативних агроформувань та розвиток цього явища у реаліях сільського господарства України.

Фермерський кооператив – це об'єднання зусиль фермерів в окремих сферах господарської діяльності, виключно на добровільних засадах, для здійснення спільної діяльності з виробництва, зберігання, збуту продукції, використання матеріально-технічних ресурсів, легшого доступу до кредитування та фінансування. Це дозволяє забезпечити конкурентоспроможність фермерської продукції, рентабельність господарств та збільшити їх прибутковість [2]. Основне призначення фермерського кооперативу – надання послуг переважно членам кооперативу.

Фермерські кооперативи виконують наступні функції:

- постачання засобів виробництва;
- переробка сільськогосподарської і несільськогосподарської продукції;
- реалізація продукції;
- фінансування і кредитування фермерських господарств;
- придбання і спільне використання складної і дорогої техніки;
- професійне, правове, фінансово-економічне консультування та інформаційне забезпечення [3].

У Вінницькій, Львівській, Херсонській і Черкаській областях за підтримки міжнародних донорських організацій втілено у життя шість проектів з підтримки розвитку малого підприємництва, сімейних фермерських господарств та кооперації на селі. Лише у Черкаській області заплановано створення п'ятдесяти нових сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів за підтримки Європейського Союзу.

Необхідно зазначити, що станом на початок 2016 року в Україні зафіксовано 998 сільськогосподарських виробничих кооперативів та 1026 сільськогосподарських обслуговуючих. Але реально з них працює лише 55 %.

Що стосується галузевого розподілу, виключно серед діючих кооперативів, то найбільшу частку мають молочні кооперативи – 156 (27,6 %), з обробки землі та збору врожаю – 153 (27,1 %), м'ясних – 17 (3,0%), плодоовочеві – 67 (11,8 %), зернові – 36 (6,43 %) та з надання інших послуг – 135 (23,9 %) [4].

Основними проблемами розвитку фермерських господарств України є відставання від сучасних тенденцій запровадження інноваційних технологій ведення сільського господарства. Нові технології та технічне забезпечення виробничих процесів є недоступним для більшості фермерів через їх надмірну вартість. Фермери мають обмежене фінансове забезпечення своєї діяльності, якого ледве вистачає для придбання необхідних ресурсів для нового циклу виробництва. У свою чергу, перехід на більш вищий рівень господарювання передбачає додаткове залучення коштів.

Кооперативи повинні створюватися не лише у сфері виробництва, переробки, постачання та збуту, а й у сфері кредитування та страхування. Існуюча кредитна система не фінансує малі, часом збиткові підприємства. Самі умови кредитування, високі відсоткові ставки є непосильними для сільгоспвиробників. Для стабілізації та подальшого піднесення аграрної сфери необхідно створювати систему сільськогосподарської кооперації, яка підвищила б доступність кредитних коштів. Для організації переробки продукції необхідно вкладення фінансів, що часто фермерам не під силу, тому органи державної підтримки повинні стати гарантами перед кредитними закладами, тим більше що прямий вихід виробника на ринок значно підвищує гарантію повернення кредиту. Можливість одержання кредитів сприятиме розвитку кооперації в цілому.

Для прискореного розвитку кооперації фермерських господарств необхідно інтенсифікувати процеси фінансового забезпечення сільських товаровиробників через мережу кредитних кооперативів, розробити механізм і умови надання субсидій, закладених безпосередньо в договірну ціну закупівлі сільгосппродукції [3].

Посилення монополізації з боку переробних підприємств у формі акціонерних товариств зумовлює потребу фермерських господарств у формуванні закупівельно-збутових кооперативів з організацією переробки сільгосппродукції. Отже, кооперування фермерів у виробництві сільськогосподарської продукції, її заготівлі, зберіганні, транспортуванні, переробці і реалізації повинно стати одним з важливих напрямів розвитку агропромислового комплексу, формою гарантування продовольчої безпеки країни, засобом конкурентоспроможного виходу фермерів на зовнішній продовольчий ринок [1].

Однією із проблем сучасних фермерів є проблема збуту продукції, особливо що швидко псується і не може довго зберігатися. Мережа заготівельно-збутової кооперації, яка існувала за радянських часів, була зруйнована, а натомість сучасна, ринкова ще не побудована. Сьогодні можна спостерігати перші кроки у зародженні кооперативів на аграрному ринку, що допоможе фермерам вирішити багато питань зі збуту сільськогосподарської продукції, її зберігання, транспортування та звісно виробництва. Важливо, що члени кооперативу можуть одержувати послуги по собівартості, що автоматично збільшує їх доходи. А саме головне розвиток фермерської кооперації сприятиме відродженню селянства та розвитку сільських територій.

Література

1. Попова С. П. Розвиток кооперації фермерських господарств / С. П. Попова // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. – 2012. – Вип. 22(2). – С. 322-329.
2. <http://global-national.in.ua/archive/3-2015/20.pdf>
3. <http://www.agro-business.com.ua/ekonomichni-gektar/3999-problemy-ta-perspektivy-fermerstva-v-ukraini.html>
4. <http://agroportal.ua/news/ukraina/v-ukraine-vnedryayut-6-proektov-po-razvitiyu-fermerstva.html>

УДК 620.92:662.67:[330+504]

ЕКОНОМІКО-ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИРОБНИЦТВА СЛАНЦЕВОГО ГАЗУ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

С. В. Козловський

Україна належить до країн, економічний розвиток яких значною мірою стримується нестачею власних енергоресурсів. Тому останніми роками Україна все активніше займається питаннями енергодиверсифікації. Однією з складових цього процесу є активне застосування біонерегетичних технологій, розробка нових родовищ, зокрема видобуток нетрадиційних видів газу.

Метою дослідження є аналіз теоретичних, практичних та економічних положень розвитку виробництва сланцевого газу в Україні.

Для проведення детального аналізу даної проблематики наведемо загальне тлумачення категорій «сланцевий газ». Сланцевий газ – природний газ (до 95% метану), що